

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๑

รายวิชาศาสนาสาขาสากล รหัส ส ๓๓๑๐๙ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ศาสนาโลก World's Religion (ศาสนาสาขาสากล)

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา เวลา ๕ ชั่วโมง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา ๕

ครูผู้สอน พระสมชาย มนาโป

๑. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา
ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒. ตัวชี้วัด

ม.๔-๖/๐๑ อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่น ๆ โดยสังเขป

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกและอธิบายความหมาย องค์ประกอบ และประเภทของศาสนาได้ (K)
๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบและประเภทศาสนาสำคัญของโลกได้ (P)
๓. นักเรียนตระหนักใฝ่เรียนรู้ในเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา (A)

๔. สาระสำคัญ

ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของมนุษย์ เป็นสิ่งหล่อหลอมจิตใจ และช่วยขัดเกลาพฤติกรรมของมนุษย์
ให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข

๕. สาระการเรียนรู้

- ๕.๑ ความหมายของศาสนา
- ๕.๒ องค์ประกอบของศาสนา
- ๕.๓ การแบ่งประเภทศาสนา

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ๗.๑ ความสามารถในการคิด
- ๗.๒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๘. กิจกรรมการเรียนรู้ (จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบรรยาย)

ชั้นนำ

๑. พระอาจารย์ทักทายหรือซักถามนักเรียนด้วยถ้อยคำสุภาพ เช่น วันนี้ได้ทำความดีอะไร เป็นต้น เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้

๒. พระอาจารย์แนะนำตัวเองและจะทำการสอนนักเรียนชั้นของเราในรายวิชาศาสนาสาขาล โดยพระอาจารย์แจ้งขอบเขตของรายวิชาทั้งหมดว่านักเรียนจะได้เรียนรู้เรื่องอะไร มีความสำคัญต่อ ชีวิตประจำวันของเราอย่างไรบ้าง

๓. พระอาจารย์เสนอภาพคนประกอบพิธีกรรมทางศาสนาต่าง ๆ จากโปรแกรมนำเสนอผลงาน (Power Point) เช่น การสวดมนต์ การละหมาด เทศกาลคริสต์มาส การบูชาศิวลึงค์ การบูชาโยนุ การกราบ ไหว้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น แล้วถามนักเรียนว่ากิจกรรมทางศาสนาต่างกล่าวเกิดจากอะไร (ศรัทธาและความ เชื่อต่อศาสนา) แล้วถามนักเรียนต่อไปอีกว่าแล้วทำไมต้องมีศาสนา ศาสนาเกิดขึ้นได้อย่างไร โดยให้นักเรียน ร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็น เพื่อให้นักเรียนได้ตรวจสอบความรู้ความสามารถของตนเอง

ขั้นสอน

๔. พระอาจารย์นำเสนอปัญหา มูลเหตุ ที่ทำให้เกิดศาสนาขึ้นว่าเป็นมาเพราะสาเหตุใด โดยพระ อาจารย์ใช้สื่อการสอน ด้วยโปรแกรมนำเสนอผลงาน (Power Point) เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา

๕. เมื่อพระอาจารย์นำเสนอความรู้เสร็จ ให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายว่าจากการเกิดศาสนามีสิ่งผลดี ผลเสียต่อสังคมอย่างไร และหากไม่มีศาสนาแล้วนักเรียนคิดว่าจะเกิดสิ่งใดขึ้นในสังคมพร้อมให้เหตุผล ประกอบการ อธิบายอย่างมีหลักการ พร้อมกันกับพระอาจารย์ที่ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖. พระอาจารย์สรุปประเด็นที่นักเรียนนำเสนอและภาพรวมการเรียนรู้เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ศาสนาเป็นแผนผังความคิดบนกระดาน เพื่อให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเป็น ลำดับขั้นตอน

ขั้นสรุป

๗. พระอาจารย์และนักเรียนรวบรวมข้อมูลจากการสะท้อนผลการเรียน เพื่อยืนยันความมั่นใจว่าสาระ ที่เรียนมีความเป็นไปได้ มีคุณค่าต่อนักเรียน

๘. พระอาจารย์มอบหมายใบงานที่ ๑ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนาให้กับนักเรียน เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้วให้เปลี่ยนกันตรวจภายในคาบ พร้อมกันกับพระอาจารย์ประเมินพฤติกรรมการทำงาน

๙. พระอาจารย์และศิษย์ร่วมกันสรุปบทเรียนว่าการเรียนการสอนในคาบนี้ว่านักเรียนทำคะแนนเฉลี่ย รวมทั้งห้องได้เท่าไร นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง และมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของนักเรียนอย่างไร พร้อมทั้งให้ข้อคิดกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของศาสนาต่อการดำเนินชีวิตในสังคม

๙. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- Power Point เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา
- หนังสือเรียน ศาสนาสาขาล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖
- ใบงานที่ ๑ - ๒ - ๓ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนาสาขาล

๑๐. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่วัด	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา	ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา -รูปแบบคำถามเกี่ยวกับเรื่องราวความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนาแล้วเติมคำตอบให้ถูกต้องที่สุด -แบบทดสอบมี ๑๐ ข้อ แบบเติมคำ -วัดด้านความรู้และการคิดวิเคราะห์ (K) จำนวน ๙ ข้อ -วัดด้านการคิดสังเคราะห์ ๑ ข้อ	ร้อยละ ๗๐ ผ่านเกณฑ์ แบบทดสอบมี ๑๐ ข้อ ผ่านเกณฑ์ ๗ คะแนนขึ้นไป
แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมการทำงาน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม รูปแบบเกณฑ์การประเมินพฤติกรรม ๕ ด้าน - ด้านการคิดวิเคราะห์ - ด้านความกระตือรือร้น - ด้านความตั้งใจเรียน - ด้านการแสดงความคิดเห็น - ด้านการรับฟังความคิดเห็น	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รูปแบบการวัดมี ๒ ด้าน -มีวินัย -มีความมุ่งมั่นในการทำงาน	ผ่านเกณฑ์ระดับ ๓ หมายถึง ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก ๒ หมายถึง ผ่านเกณฑ์ระดับดี ๑ หมายถึง ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

.....

(พระสมชาย มนาโป)

ตำแหน่ง ครูพระสอนวิชาพระพุทธศาสนา

โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา ๕

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

ลำดับที่	ชื่อ	พฤติกรรมบ่งชี้					รวม ๒๐ คะแนน
		การคิด วิเคราะห์	ความ กระตือ รือร้อน	ความตั้งใจ เรียน	การแสดง ความ คิดเห็น	การรับฟัง ความ คิดเห็น	
		๔ คะแนน	๔ คะแนน	๔ คะแนน	๔ คะแนน	๔ คะแนน	
๑.							
๒.							
๓.							
๔.							
รวม							

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ ๔ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ ๒ คะแนน
ควรปรับปรุงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๖-๒๐	๔ หมายถึง ดีมาก
๑๑-๑๕	๓ หมายถึง ดี
๖-๑๐	๒ หมายถึง พอใช้
๑-๕	๑ หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ ผู้สอน

.....

(พระสมชาย มนาโป)

ตำแหน่ง ครูพระสอนวิชาพระพุทธศาสนา

โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา ๕

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กลุ่มที่	ชื่อนักเรียน	คุณลักษณะพึงชี้					
		มีวินัย			มุ่งมั่นในการทำงาน		
		๓	๒	๑	๓	๒	๑
๑.							
๒.							
๓.							
๔.							
รวม							

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๓	๓ หมายถึง ผ่านเกณฑ์ระดับดีมาก
๒	๒ หมายถึง ผ่านเกณฑ์ระดับดี
๑	๑ หมายถึง ผ่านเกณฑ์ระดับพอใช้

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน
๑. มีวินัย	๑.๑ เข้าเรียนตรงเวลา
	๑.๒ แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ
	๑.๓ ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้อง
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	๒.๑ มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
	๒.๒ มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อความสำเร็จ

ลงชื่อ ผู้สอน

.....

(พระสมชาย มนาโป)

ตำแหน่ง ครูพระสอนวิชาพระพุทธศาสนา

โรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา ๕

ใบงาน
เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. จุดมุ่งหมายของศาสนา คือ
๒. องค์ประกอบของศาสนามีอะไรบ้าง.....
.....
.....
.....
๓. องค์ประกอบสำคัญที่ทุกศาสนาต้องมี คือ.....
๔. บ่อเกิดของศาสนาคืออะไร
-
.....
.....
๕. หากแบ่งศาสนาตามความเชื่อ จะแบ่งเป็น.....ประเภท ได้แก่
-
๖. หากแบ่งศาสนาตามลักษณะของศาสนา จะแบ่งเป็น.....ประเภท ได้แก่.....
-
๗. หากแบ่งศาสนาตามลักษณะของเผ่าพันธุ์ จะแบ่งเป็น.....ประเภท ได้แก่.....
-
๘. ศาสนาประเภทเทวนิยม หมายถึง.....
เช่น ศาสนา.....
๙. ศาสนาประเภทอเทวนิยม หมายถึง.....
เช่น ศาสนา.....
๑๐. ศาสนาแตกต่างจากลัทธิอย่างไร.....
.....
.....
.....
๑๑. หากไม่มีศาสนาเกิดขึ้น สภาพสังคมจะเป็นอยู่อย่างไร จงอธิบายตามความคิดของนักเรียน.....
.....
.....
.....

เฉลยใบงาน

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศาสนา

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. จุดมุ่งหมายของศาสนา คือ **การเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของมนุษย์**
๒. องค์ประกอบของศาสนามีอะไรบ้าง **๑. ศาสดา คือ ผู้ก่อตั้งศาสนา ๒. คัมภีร์ คือ หลักธรรมคำสั่งสอน**
๓. **นักบวช คือ ผู้สืบทอดศาสนกิจ ๔. ศาสนสถาน คือ สถานที่สำคัญหรือปูชนียสถาน ๕. สัญลักษณ์ คือ เครื่องแสดงออกทางศาสนา ***บางแหล่งมี ๖ องค์ประกอบ**
๓. องค์ประกอบสำคัญที่ทุกศาสนาต้องมี คือ **ศาสนธรรมและพิธีกรรม**
๔. บ่อเกิดของศาสนาคืออะไร **๑. ความไม่รู้ ๒. ความกลัว ๓. ความรักดี ๔. ปัญญา**
๕. หากแบ่งศาสนาตามความเชื่อ จะแบ่งเป็น **๒** ประเภท ได้แก่ **เทวนิยม และอเทวนิยม**
๖. หากแบ่งศาสนาตามลักษณะของศาสนา จะแบ่งเป็น **๔** ประเภท ได้แก่ **เอกเทวนิยม พหุเทวนิยม เทวนิยม และอเทวนิยม**
๗. หากแบ่งศาสนาตามลักษณะของเผ่าพันธุ์ จะแบ่งเป็น **๓** ประเภท ได้แก่ **กลุ่มมองโกล.....กลุ่มอารยัน กลุ่มเซมิติก**
๘. ศาสนาประเภทเทวนิยม หมายถึง **ศาสนาที่นับถือเทพเจ้าหรือพระเจ้า**
เช่น ศาสนา **คริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู**
๙. ศาสนาประเภทอเทวนิยม หมายถึง **ศาสนาที่ไม่นับถือเทพเจ้า แต่เชื่อมั่นในตัวเอง**
เช่น ศาสนา **พุทธ และขงจื้อ**
๑๐. ศาสนาแตกต่างจากลัทธิอย่างไร **ศาสนามีองค์ประกอบครบ ๕ ประการดังข้อ ๒ แต่ลัทธิมีองค์ประกอบไม่ครบ**
๑๑. หากไม่มีศาสนาเกิดขึ้น สภาพสังคมจะเป็นอยู่อย่างไร จงอธิบายตามความคิดของนักเรียน
.....ขึ้นอยู่กับทัศนคติของแต่ละคน